

Indiens økonomi og økonomiske udfordringer

Indiens økonomiske realvækst har de seneste 15 år været på 7,1 pct. årligt. Dette er omkring 2 procentpoint højere pr. år end i perioderne 1980-90 og 1990-2000. Reelt er Indiens økonomi 8-doblet fra 1980 til 2015, men som følge af befolkningsudviklingen er BNP pr. capita kun 4-doblet.

I følge IMF's seneste vurdering fra oktober 2016¹ vil væksten fortsætte med 7,6 pct. både i 2016 og i 2017. Ifølge Oxford Economics lange fremskrivning vil realvæksten fra 2015-2025 blive 6,5 pct. pr. år.

Aktuelt understøttes den økonomiske vækst i Indien af betydelige bytteforholdsforbedringer som følge af lave råvarepriser samt strukturelle reformer, herunder en skattereform og forbedret inflationstyring. Disse forhold styrker forbruger- og erhvervstilliden og fremmer investeringerne, som dog også holdes tilbage af en vis kreditklemme hos bankerne og større gældsposter i erhvervslivet. Det er forhåbningen, at væksten og skattereformen kan generere indtægter til brug for påtrængende offentlige investeringer i infrastruktur, elektricitetsproduktion, uddannelse og sundhedssektor.

På længere sigt er der mulighed for høj økonomisk vækst Indien på omkring 7 pct. årligt. Væksten understøttes af en gunstig demografi med stor stigning i arbejdsstyrken, en voksende middelklasse og fortsat god konkurrenceevne på baggrund af lave lønomkostninger, også set i forhold til Asien i øvrigt. På negativ-siden tæller blandt andet stor fattigdom, en utilstrækkelig infrastruktur som bremser udviklingen; en for lille opsparing i forhold til det enorme investeringsbehov; et betydeligt befolkningspres, arbejdsløshed og underbeskæftigelse; et generelt lavt uddannelsesniveau og lav produktivitet; samt en ineffektiv og langsommelig offentlig forvaltning og meget mere.

Indiens udenrigshandel

Indiens udenrigshandel voksede stærkt fra begyndelsen af 1990'erne og frem til 2012. I de fleste år har Indien haft et betalingsbalanceunderskud på omkring 1,5-2,0 pct. af BNP. Underskuddet steg dog markant i årene frem til 2012 blandt andet som følge af høje importpriser på energi og råvarer. Siden da er importen faldet kraftigt, mens eksporten nogenlunde er opretholdt, og der forventes nogenlunde balance i 2016.

¹ [IMF. World Economic Outlook, October 2016](#)

De udenlandske direkte investeringer i Indien var begrænsede frem til 2006. Herefter er de vokset betydeligt og udgjorde i 2016 knap 3 pct. af BNP. Indiens direkte investeringer i udlandet er omkring halvt så store som de indgående investeringer.

Dansk handel med Indien og dansk beskæftigelse

På trods af den høje indiske økonomiske vækst er Indiens tyngde i dansk udenrigshandel kun øget fra omkring 0,8 pct. til 0,9 pct. fra 2005-2015. Dansk eksport til Indien er steget ca. 50 pct. fra 2005 til 2015, men stigningen skyldes udelukkende tjenesteeksporten, som er øget 106 pct., mens eksporten af varer er faldet 6 pct. Søtransport udgør 87 pct. af indtjeningen af tjenesteeksporten.

På importsiden har den samlede stigning været godt 80 pct., idet tjenesteimporten er øget 180 pct., mens vareimporten kun er steget knap 30 pct. Den største vækst har været i importen af tjenesteydelser, hvor ca. halvdelen af væksten kan tilskrives hjælpevirksomhed til søfart (dvs. betalinger for danske skibe i indisk havn), IKT-tjenester samt "andre forretningstjenester", som bl.a. dækker over outsourcing til Indien.

Dansk vareeksport til Indien består hovedsagelig af lægemidler (38 pct.), maskiner (33 pct.) og færdigvarer (12 pct.), mens tjenesteeksporten helt overvejende består af søtransport (87 pct.).

Frem til 2005 udviklede dansk vareeksport til Indien sig nogenlunde parallelt set i forhold til en referencegruppe af sammenlignelige EU-lande. Efter 2005 har dansk vareeksport stagneret, mens især Østrig, Tyskland, Sverige og Nederlandene har haft markant højere vækst end Danmark. I gennemsnit har referencegruppen fra 2005 til 2015 haft en vækst på ca. 90 pct., mens dansk vareeksport er faldet 17 pct.

Hvis Danmark havde haft samme vækst som referencegruppen fra 2005-15, ville dansk vareeksport i 2015 have været omkring 3,6 mia. kr. højere end den rent faktisk var i 2015. Hvis Danmark havde haft samme vækst som Nederlandene fra 2005-15 (119 pct.) ville vareeksporten for 2015 have været omkring 4,6 mia. kr. højere end den rent faktisk var i 2015.

Omvendt er tjenesteeksporten i perioden 2010 til 2015 vokset markant. Hvor dansk tjenesteeksport er øget 47 pct. fra 2010 til 2015 er Belgiens faldet 25 pct., Nederlandene faldet 17 pct., Tysklands steget 1 pct. og kun Sverige har haft en stor vækst på 154 pct. Væksten for dansk tjenesteeksport til Indien på 47 pct. er også mere end for den samlede danske tjenesteeksport, som er steget 20 pct. fra 2010 til 2015. Denne udvikling tyder på, at de eventuelle vanskeligheder, som dansk vareeksport måtte have til Indien ikke gælder for dansk shipping i Indien.

Danske virksomheder har omkring 130 datterselskaber i Indien. Disse beskæftiger omkring 80.000 personer. Antallet af datterselskaber er vokset relativt jævnt fra 2007-2014, men antallet af beskæftigede i datterselskaberne faldt markant fra 2009 til 2010.

Den danske samhandel med Indien har umiddelbart kun begrænset betydning for beskæftigelsen i Danmark. Det skønnes, at omkring 2.000-4.000 arbejdspladser i Danmark er knyttet til eksporten til Indien. Hertil skal lægges arbejdspladser i virksomheder i Danmark, som er afhængig af underleverancer fra indiske back office serviceydelser, typisk vedrørende bogholderi og IT-ydelser, samt arbejdspladser i Danmark, som er knyttet til de danske investeringer i Indien.

Det er forbundet med stor usikkerhed at vurdere den fremtidige vækst i dansk eksport til Indien. Dette skyldes dels de almindelige usikkerheder, men også at Danmark muligvis har et efterslæb, som under de rette betingelser kan give anledning til et engangsløft i eksporten. I de seneste 10 år er dansk vareeksport til Indien ikke vokset, mens lande som Danmark normalt sammenlignes med har haft en vækst på omkring 7 pct. årligt i vareeksporten fra 2005-2015. Såfremt dansk vareeksport fremadrettet også øges med 7 pct. årligt ville det hæve vareeksporten med omkring 1 mia. kr. i løbet af 4-5 år. Hertil, givet de rette betingelser, kan lægges et eventuelt engangsløft på muligvis 1-2 mia. kr., som delvist ville kompensere for efterslæbet. Samlet ville dette knytte omkring ekstra 2.000 danske beskæftigede til eksporten til Indien.

Tjenesteeksporten er omtrent fordoblet fra 2005-2015 og fortsætter væksten i samme takt, vil det om 5 år hæve indtjeningen omkring 3 mia. kr. Effekten for dansk beskæftigelse vil dog være begrænset, da tjenesteeksporten især består af indtægter fra søfart, som har en relativ lav dansk beskæftigelsesintensitet.

Givet de rette betingelser er der dermed potentiale for at øge den samlede eksport til Indien med omkring 5-6 mia.kr., svarende til 50-60 pct. i løbet af de kommende 4-5 år.

Det er generelt vanskeligt at opgøre den reelle betydning af den danske samhandel med Indien med udgangspunkt i tal for handel og investeringer alene. Danske virksomheders afdelinger i Indien (IT, ingeniører, bogholderi mm.) yder bidrag til virksomhedernes værdikæder, som er vigtige for deres globale konkurrencestilling. Denne udvikling ventes styrket med den stadigt bedre uddannede indiske arbejdskraft og begrænsningerne på det danske arbejdsmarked.

Kilde: Udenrigsministeriet, januar 2017